

Forslag

til

Lov om den skatteyderbetalte videnskabelige forskning.

Fremsat den 4. december 1975 af *Wamberg* (FP), *Svend Andersen* (Roskilde amt) (FP), *Hölge* (FP), *Eva Rothenborg* (FP) og *Jytte Røge* (FP).

§ 1. Den samlede skatteyderbetalte årsbevilling til forskning andrager fra 1. april 1976 maksimalt 800 millioner kroner (april 1975-møntværdi).

§ 2. Fordelingen af det løbende og de to følgende finansårs skatteydertilskud foretages af folketingets udvalg angående videnskabelig forskning. Udvalget får til sin rådighed en kontraktansat forskningsdirektør,

der tillige påser bevillingernes behørig anvendelse og i tvivlstilfælde aflægger rapport til folketingsudvalget, der frit kan tilbagekalde meddelte tilskudstilsagn.

§ 3. Den mellem undervisning, forskning og administration for offentligt ansatte med forskningspligt eksisterende arbejdstidsfordelingskvota 50-40-10 ophæves.

Bemærkninger til lovforslaget.

Almindelige bemærkninger.

Der foreligger for folketingets forskningsudvalg en lang række betænkninger, hvoraf det bl. a. fremgår,

at et lille samfund på ca. 5 millioner indbyggere har begrænsede ressourcer til rådighed også til forskning, og at de midler, der kan afsættes til formålet, derfor må anvendes så effektivt som muligt, hvilket forudsætter politisk styring, jfr. bl. a. Statsrevisorernes beretning II af 7. april 1975 om Forskningsinstitutionerne,

at det er nærmest umuligt at få noget overblik over, hvor meget skatteyderne på årsbasis betaler til forskningen,

at det hidtil har været lige så umuligt at få bare tilnærmelsesvis overblik over, om de meget betydelige skatteydermidler, der årligt ofres på forskningen, kunne udnyttes meget mere hensigtsmæssigt,

at det i vidt omfang er dokumenteret, at skatteydermidler under påskud af den magiske glose „forskning“ bevilges og anvendes til samfundsnedbrydende virksomhed eller uvidenskabelig såkaldt projektforskning, hvorved reelle videnskabelige forskningsopgaver ikke i tilstrækkelig grad har

mulighed for at opnå den ønskelige støtte, der ellers ville være mulig,

at forslagsstillerne er af den opfattelse, at de for samfundet nødvendige besparelser i den offentlige sektor også må angå forskningen, og at dette kan gennemføres uden skade for den reelle videnskabelige forskning, men nødvendigvis forudsætter en fast politisk vilje til at gennemføre kontrol med og styring af de bevilgede skatteydermidler, der benyttes til forskning,

at det er en kendsgerning, at de midler, der hidtil er bevilget, stort set fordeles med ca. 70 pct. til underviseres i realiteten ukontrollable forskning, ca. 10 pct. til Risø og ca. 20 pct. til anden form for forskning. Forslagsstillerne er af den opfattelse, at disse fordelingskvotienter giver dårlig anvendelse af de knappe statsmidler, og at det specielt er tvingende nødvendigt, at der sker en total adskillelse mellem undervisning og forskning samt foretages en nyvurdering af, om prestigeprojektet Risø — mindesmærket over Niels Bohr — fortsat skal favoriseres på andre forskningsopgavers bekostning.

Det er nødvendigt, at en enkelt person — forskningsdirektøren — forbereder den årlige forsk-